

Bent Øberg
Fasanvej 4
9000 Aalborg

Sagsnr.
2012-00457

Vedrørende Aalborg Lufthavn a.m.b.a.s fødselsdagsreception for bestyrelsesformanden

Doknr.
79302

I breve af 29. september og 10. november 2010 har du klaget over Statsforvaltningen Nordjyllands udtalelse af 27. september 2010 om det kommunale fællesskab Aalborg Lufthavn a.m.b.a.s festligholdelse af bestyrelsesformandens fødselsdag.

Dato
15-04-2013

Økonomi- og Indenrigsministeriet har nu færdigbehandlet sagen, og det er ministeriets opfattelse, at det ikke var ulovligt, at Aalborg Lufthavn a.m.b.a. afholdt fødselsdagsreception for bestyrelsesformanden.

Her følger en nærmere redegørelse for sagens baggrund og Økonomi- og Indenrigsministeriets udtalelse i sagen.

Ministeriet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Sagens baggrund

I e-mail af 21. maj 2010 til Nordjyllands Statsforvaltning klagede du over, at det kommunale fællesskab Aalborg Lufthavn a.m.b.a. havde fejret bestyrelsesformandens 60 års fødselsdag, og i den forbindelse blandt andet over, at bestyrelsesformanden – som også er borgmester i Aalborg Kommune – blev transporteret af det kommunale beredskab, samt at der deltog en bred skare af personer, herunder familie til formanden, i receptionen.

I anledning af din klage indhentede Statsforvaltning Nordjylland en udtalelse af 17. juni 2010 fra Aalborg Lufthavn a.m.b.a., hvori er anført blandt andet følgende:

” ...

Driften af lufthavnen sker på forretningsmæssigt grundlag, og har fra start kun været finansieret af kommercielle indtægter og brugerbetaling.

...

Bestyrelsens holdning er at lufthavnen fortsat skal finansieres af kommercielle indtægter og brugerbetaling, og dette er også blevet nedfældet i formålsbestemmelsen i lufthavnens vedtægter....

Under respekt af gældende regler arbejder bestyrelsen forretningsmæssigt på de vilkår, der gælder i erhvervslivet i øvrigt.

Det er bestyrelsens opfattelse, at det indenfor erhvervslivet som helhed er almindeligt at festligholde runde fødselsdage i ledelsen i sammenhæng med markedsføring af virksomheden.

Bestyrelsen har gerne villet påskønne bestyrelsesformanden i kombination med en samtidig pleje af Lufthavnens interesser gennem repræsentation i forhold til lufthavnens forretningsforbindelser, brugere, ansatte, andre myndigheder m.v. Det bemærkes i den sammenhæng, at Lufthavnen samtidig med receptionen kunne fremvise 3 nye gates.

Deltagernes relation til bestyrelsesformanden var følgende:

Lufthavnens leverandører
Lufthavnens samarbejdspartnere
Lufthavnens ansatte
Repræsentanter fra myndigheder
Repræsentanter fra luftfartsselskaber
Repræsentanter fra ejer- og repræsentantskabskommuner
En lille kreds af familie og venner
En særlig gruppe var lufthavnens brugere.

...”

Udtalelsen var vedlagt indbydelse til receptionen, som blev offentliggjort i Nordjyske Stiftstidende, og som havde følgende indhold:

”Reception

Aalborg Lufthavns bestyrelsesformand, ..., fylder 60 år. I anledning af dette vil det glæde os at fejre denne dag med en reception på Balkon Nord i lufthavnen:

Torsdag den 18. marts

Kl. 14-17

Aalborg Lufthavn vil være vært ved et lettere traktement.”

I dit brev af 19. juli 2010 anførte du blandt andet, at receptionen alene kunne betragtes som en gave, og at det forhold, at formanden – tillige – var borgmester, indebar, at spørgsmålet om afholdelse af receptionen ikke kunne bedømmes ud fra, hvad der er gældende i erhvervslivet.

Statsforvaltningen Nordjylland har i sin udtalelse af 27. september 2010 blandt andet anført følgende:

”...

Der foreligger ikke i vederlagsreglerne hjemmel til at vederlægge formanden med en fødselsdagsfest.

Spørgsmålet om, hvorvidt et kommunalt fællesskab lovligt kan arrangere en fest, som den i sagen omhandlede, skal på denne baggrund afgøres efter almindelige kommunalretlige grundsatninger om kommunernes opgavevaretagelse – de såkaldte kommunalfuldmagtsregler.

....

Det er i praksis antaget, at et kommunalt fællesskabs adgang til efter kommunalfuldmagtsreglerne at gennemføre foranstaltninger blandt andet er afgrænset af, hvad der traditionelt er betegnet som et almennytte kriterium. Almennyttekriteriet indebærer, at et kommunalt fællesskab som udgangspunkt kun kan gennemføre foranstaltninger, som har sammenhæng med det kommunale fællesskabs behov, og som kommer alle kommunernes borgere eller en sagligt afgrænset kreds af kommunernes borgere til gode.

Dette udgangspunkt indebærer, at et kommunalt fællesskab normalt ikke kan gennemføre foranstaltninger, der udelukkende eller i det væsentligste er motiveret i varetagelsen af individuelle

interesser hos enkeltpersoner eller enkelte virksomheder. Det er videre antaget, at et kommunalt fællesskab ikke uden lovhjemmel kan tildele ydelser til enkeltpersoner, der er afgrænset efter økonomiske eller sociale kriterier. Hvor der i øvrigt er et lovligt kommunalt formål, indebærer den omstændighed, at virkningen af en kommunal disposition er til fordel for en enkelt person eller virksomhed, ikke i sig selv, at den pågældende disposition bliver ulovlig.

Almennyttekriteriet er ikke udtryk for en særlig præcis afgrænsning af kommunale fællesskabers kompetence. Kriteriet kan dog medvirke til en afgrænsning af, hvilke kommunale hensyn, der i en samlet afvejning af interesser, kan begrunde, at et kommunalt fællesskab lovligt kan varetage en opgave.

Det kommunale fællesskab skal handle økonomisk forsvarligt, hvilket betyder, at fællesskabet skal sikre, at der er proportionalitet mellem det udbytte det kommunale fællesskab får ud af at afholde festligholdelsen og den omkostning, der er forbundet hermed.

Bestyrelsen i Aalborg Lufthavn har som baggrund for beslutningen om festligholdelsen anført, at de finder, at det er almindeligt at festligholde runde fødselsdage inden for erhvervslivet i sammenhæng med markedsføring af virksomheden.

Det er endvidere anført, at bestyrelsen gerne ville påskønne bestyrelsesformanden i kombination med en samtidig pleje af lufthavnens interesser gennem repræsentation i forhold til lufthavnens forretningsforbindelser, brugere, ansatte, andre myndigheder mv.

Endelig har bestyrelsen oplyst, at Lufthavnen samtidig med receptionen kunne fremvise 3 nye gates.

Statsforvaltningen er af den opfattelse, at Aalborg Lufthavn som et kommunalt fællesskab lovligt kan iværksætte tiltag for at skabe PR for lufthavnen. Omvendt er statsforvaltningen af den opfattelse, at fællesskabet ikke kunne afholde festligheden alene med det formål at påskønne bestyrelsesformanden.

Ud fra det oplyste, finder statsforvaltningen at afholdelsen af festligheden både var båret af ønsket om at påskønne bestyrelsesformanden samt ønsket om at skabe PR for Aalborg Lufthavn.

Det er statsforvaltningens opfattelse, at et kommunalt fællesskab lovligt kan arrangere en festligholdelse således, at den, udover PR-aktiviteter, der har betydning for løsning af opgaver i det kommunale fællesskab, tillige i et vist omfang omfatter fejring af en bestyrelsesformand. Omfanget af sidstnævnte aktivitet må bero på et skøn fra bestyrelsen for fællesskabets side.

I den foreliggende sag har statsforvaltningen lagt vægt på, at et af formålene med festligholdelsen var PR. Det fremgår videre, at der blev inviteret i avisen, samt at den største del af gæsterne var folk fra erhvervslivet og den politiske verden, medens alene en mindre gruppe var venner og familie til bestyrelsesformanden.

På denne baggrund er statsforvaltningen mest tilbøjelig til at mene, at det var lovligt for Aalborg Lufthavn at festligholde bestyrelsesformandens fødselsdag. Statsforvaltningen har således lagt til grund, at festligholdelse har haft betydning for løsning af opgaver i det kommunale fællesskab. Det forhold, at aktiviteten tillige betød en festligholdelse af formandens fødselsdag, fører ikke til, at statsforvaltningen finder, at der tilstrækkeligt grundlag for at antage, at fællesskabets skøn i denne situation var ulovligt."

I breve af 29. september og 10. november 2010 til Folketingets Ombudsmand klagede du over statsforvaltningens udtalelse, idet du henviste til det, som du tidligere havde anført i dine henvendelser til statsforvaltningen. Du anførte herudover blandt andet, at Aalborg Lufthavn a.m.b.a.s sammenkædning af borgmesterens fødselsdagsreception med et PR-arrangement først er sket efter din henvendelse til statsforvaltningen.

Folketingets Ombudsmand sendte den 8. og 12. november 2010 dine breve til Indenrigs- og Sundhedsministeriet – nu Økonomi- og Indenrigsministeriet – med henblik på, at ministeriet kunne få lejlighed til at tage stilling til klagen.

I brev af 17. december 2010 anmodede ministeriet statsforvaltningen om en udtalelse. Ministeriet anmodede statsforvaltningen om nærmere at redegøre for statsforvaltningens overvejelser om forholdet mellem det forbud mod begunstiggelse af enkeltpersoner, der gælder efter kommunalfuldmagtsreglerne, og de hensyn, der efter statsforvaltningens opfattelse kunne begrunde, at Aalborg Lufthavn a.m.b.a. lovligt kunne afholde de i sagen oplyste udgifter til reception for lufthavnens bestyrelsesformand.

I udtalelse af 21. december 2010 anførte statsforvaltningen følgende:

”Som det fremgår af vores udtalelse af 27. september 2010 har udtalelsen givet anledning til overvejelser.

Udgangspunktet er, at et kommunalt fællesskab ikke kan gennemføre foranstaltninger, der udelukkende eller i det væsentligste er begrundet i varetagelse af individuelle interesser hos enkeltpersoner eller enkelte virksomheder.

Omvendt gælder, at såfremt et kommunalt fællesskab gennemfører foranstaltninger, der er begrundet i varetagelse af et lovligt kommunalt formål, men som også kommer en enkeltperson eller en enkelt virksomhed [til gode], bevirker dette ikke, at foranstaltningen bliver ulovlig.

Ud fra det indsendte fandt vi det sandsynliggjort, at festligholdelsen dels var begrundet i PR-hensyn og dels var begrundet i festligholdelse af bestyrelsesformanden.

PR må være et lovligt formål for et fællesskommunalt selskab som Aalborg Lufthavn. Omvendt kan festligholdelsen af bestyrelsesformanden ikke anses for et lovligt formål.

Det har givet anledning til tvivl, men vi fandt det sandsynliggjort, at formålet med festligholdelsen primært var PR og at festligholdelsen af bestyrelsesformanden mere var et ”biprodukt”.

I denne forbindelse lagde vi vægt på, at der blev inviteret i avisen med stort opslag, at den største del af gæsterne var folk fra erhvervslivet og den politiske verden, og at der i forbindelse med receptionen blev fremvist 3 nye gates.

...”

I e-mail af 26. maj 2011 bemærkede du blandt andet, at det omtalte PR-formål ikke var nævnt i avisannoncen med invitation til arrangementet, samt at der ikke blev fremvist gates i forbindelse hermed.

På baggrund af ministeriets telefoniske anmodning herom sendte statsforvaltningen dels den 12. januar 2012 årsrapport 2009 for Aalborg Lufthavn a.m.b.a., dels den 16. januar 2012 oplysninger om afholdelse af udgifter i forbindelse med arrangementet den 18. marts 2010. Af årsrapporten fremgår blandt andet, at lufthavnen i 2009 havde en omsætning på 106.421.907 kr. Af oplysningerne fremsendt den 16. januar 2012 fremgår blandt andet, at der til arrangementet blev bestilt receptionsbad til ca. 500 personer, og at prisen pr. kuvert var 98 kr. Dertil kom en drikkevarebuffet, hvor der blev afregnet for forbrug, samt leje af service mv. De samlede udgifter til mad og drikke blev i alt 97.964,50 kr.

Økonomi- og Indenrigsministeriets udtalelse

1. Tilsynet med kommunerne og kommunale fællesskaber, jf. § 60, varetages af statsforvaltningen i den region, hvori kommunen henholdsvis det kommunale fællesskab er beliggende, jf. § 47 i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 885 af 29.

august 2012). Det er således Statsforvaltningen Nordjylland, der fører tilsyn med det kommunale fællesskab Aalborg Lufthavn a.m.b.a..

Statsforvaltningens tilsyn er et retligt tilsyn. Statsforvaltningen fører tilsyn med, at det kommunale fællesskab overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, herunder kommunale forskrifter, der er udstedt i medfør af denne lovgivning. Statsforvaltningen fører ikke tilsyn, i det omfang særlige klage- eller tilsynsmyndigheder kan tage stilling til den pågældende sag. jf. § 48 i lov om kommunernes styrelse.

Statsforvaltningen kan ikke tage stilling til, om det kommunale fællesskabs dispositioner er rimelige eller hensigtsmæssige.

Økonomi- og Indenrigsministeriet er ikke i almindelighed klageinstans over for statsforvaltningerne, men ministeriet kan af egen drift tage spørgsmål om lovligheden af kommunale fællesskabers dispositioner eller undladelser, som statsforvaltningen har udtalt sig om, op til behandling, når ministeriet skønner, at sagen er af principiel eller generel betydning eller har alvorlig karakter, jf. § 53, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

2. Lov om luftfart, jf. lovbekendtgørelse nr. 959 af 12. september 2011, indeholder følgende bestemmelser:

” § 52 a. Kommuner og kommunale fællesskaber kan eje og drive flyvepladser med tilknyttet virksomhed, herunder parkeringsanlæg, på et forretningsmæssigt grundlag og kan i den forbindelse fastsætte betaling for benyttelse af flyvepladsen.

Stk. 2. En kommune kan alene eller sammen med andre varetage aktiviteter efter stk. 1 i selskabsform.

...

Ovennævnte bestemmelse indgik i lovforslag nr. 152 af 23. januar 2011 om ændring af luftfartsloven, jf. lov nr. 470 af 18. maj 2011, som trådte i kraft den 1. juli 2011.

I de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. 152 af 23. januar 2011 (L 152, Folketingstidende 2010-11, 1. samling, tillæg A) er blandt andet anført følgende:

”...

1. Indledning

Forslaget indebærer for det første, at der tilvejebringes en klar hjemmel i luftfartsloven for kommuners adgang til at eje og drive flyvepladser med tilknyttet virksomhed på et forretningsmæssigt grundlag. I en tværministeriel arbejdsgruppe om konkurrenceforholdene i de større danske provinslufthavne er det konstateret, at der ikke i luftfartsloven eller i de kommunalretlige grundsætninger er et klart hjemmelsgrundlag for kommunernes nuværende ejerskab og drift af de danske provinslufthavne. Det foreslås, at der indføres en generel hjemmel til, at kommuner og kommunale fællesskaber direkte eller i selskabsform kan eje og drive flyvepladser med tilknyttet virksomhed på forretningsmæssigt grundlag, såsom parkeringsanlæg og udlejning af lokaler til eksempelvis cafeteria, biludlejningsfirma m.v.

Det er en luftfartspolitisk målsætning, at der skal fastholdes gode betingelser for, at man i de enkelte dele af Danmark kan vælge at opretholde en effektiv indenrigsluftfart og på den måde være med til at sikre god tilgængelighed, udvikling og mobilitet. Det er vigtigt for den regionale udvikling, herunder ikke mindst for yderområderne, hvor rejsetiden til København er væsentlig kortere med fly end med færge, tog, bus eller bil. De danske provinslufthavne ejes og drives langt overvejende af kommuner, og provinslufthavnene spiller en vigtig rolle i yderområderne, hvor der er store udfordringer i udviklingen af økonomierne og erhvervslivet. Det er derfor vigtigt at sikre provinslufthavnene de optimale rammer for driften og ejerskabet, herunder at kommunale lufthavne skal kunne konkurrere på forretningsmæssige vilkår.

...

3.1.1. Gældende ret

Der er ikke i dag en egentlig lovgivning for lufthavne, hvori der er bestemmelser, som udtrykkeligt tager stilling til spørgsmålet om, hvem der må eje lufthavne, de opgaver ejeren må varetage og de nærmere vilkår herfor.

Traditionelt har det været en kommunal opgave efter kommunalfuldmagtsreglerne at etablere og vedligeholde infrastrukturer i lokalsamfundet, herunder også lufthavne.

Ved lov nr. 383 af 20. maj 1992 om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter blev kommunernes mulighed for at deltage i erhvervsudviklingsaktiviteter udvidet. Dette indebærer bl.a., at kommunerne fik mulighed for at varetage infrastrukturopgaver i selskabsform, jf. lovens § 2, stk. 3. Loven blev pr. 1. januar 2007 ophævet og erstattet af lov nr. 602 af 24. juni 2005 om erhvervsfremme. Hverken erhvervsfremmeloven eller bemærkningerne til lovforslaget omtaler direkte kommunernes etablering og drift af infrastruktur i forbindelse med kommunernes deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter, herunder kommunernes ret til at eje og drive lufthavne. Økonomi- og Erhvervsministeriet har som ressortministerium i en udtalelse af 12. juni 2008 til den tværministerielle arbejdsgruppe om provinslufthavne blandt andet anført, at det ikke har været hensigten i forbindelse med ophævelse af loven, at kommuner ikke længere må være engageret i lufthavnsdrift, og at spørgsmålet herefter må afgøres efter kommunalfuldmagtsreglerne.

Efter ophævelsen pr. 1. januar 2007 af lov om kommuners og amtskommuners erhvervsudviklingsaktiviteter må det antages, at kommuners hjemmel til at eje og yde støtte til en lufthavn herefter - igen - er reguleret af kommunalfuldmagtsreglerne. Kommunerne kan med hjemmel i kommunalfuldmagtsreglerne etablere og eje lufthavn, hvilket indebærer, at en kommune kan afholde udgifter til anlæg af lufthavnen og drift og vedligeholdelse heraf.

Kommunalfuldmagtsreglerne regulerer imidlertid ikke præcist de nærmere forhold vedrørende dette ejerskab eller fastsætter vilkår for den støtte, kommuner kan yde til lufthavne, og som tager højde for de særlige forhold, der gør sig gældende for lufthavne.

Reguleringen efter kommunalfuldmagtsreglerne indebærer endvidere, at de kommunale lufthavne kun i meget begrænset omfang vil kunne udleje lokaler til kommercielle aktiviteter. Det betyder, at kommuners mulighed dels for at sikre, at der er sådanne faciliteter i lufthavnen, dels for at opnå fortjeneste herved, er yderst indskrænkede.

Af andre problemstillinger i forhold til kommuners varetagelse af opgaver i tilknytning til lufthavne bemærkes, at kommuner ikke i den eksisterende lovgivning har hjemmel til at etablere og drive parkeringsanlæg med fortjeneste for øje, hvilket ellers må anses for et naturligt indtjeningsgrundlag for en lufthavn. ...

Arbejdsgruppen anbefaler bl.a., at der tilvejebringes en generel hjemmel for det kommunale ejerskab og drift af de danske provinslufthavne således, at kommuner eller kommunale fællesskaber direkte eller i selskabsform kan eje og drive lufthavne med tilknyttet virksomhed på et forretningsmæssigt grundlag

I bemærkningerne til § 52a (lovforslagets § 1, nr. 7) er blandt andet anført følgende:

”Formålet med forslaget er at skabe en klar hjemmel til, at kommuner og kommunale fællesskaber på samme måde som private og staten kan eje og drive flyvepladser med tilknyttet virksomhed, herunder parkeringsanlæg, på forretningsmæssige vilkår. Med tilknyttet virksomhed forstås virksomhed, som ligger i naturlig forlængelse af driften af en flyveplads, og som drives på kommercielt grundlag. ... Forslaget indebærer, at kommunen på markedsvilkår selv kan drive flyvepladsen og den til flyvepladsen tilknyttede virksomhed og/eller udleje lokaler/arealer hertil.

...

Forslaget giver alene kommunerne og de kommunale fællesskaber adgang til at eje og drive en flyveplads på samme vilkår som staten og private....

...

Forslaget indebærer endvidere, at kommuner og kommunale fællesskabers ejerskab og drift skal ske i overensstemmelse med EU-retlige statsstøtteregele, således som disse kommer til udtryk i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 107 og 108 og i de heraf afledte bestemmelser. Endvidere henvises til Kommissionens meddelelse om EF-retningslinjer for finansiering af lufthavne og statslig startstøtte til luftfartsselskaber, som opererer fra regionale lufthavne (w005/C 312/01).

Dette indebærer, at lufthavnens takstfastsættelse kan ske frit, men under overholdelse af konkurrence- og statsstøttereglerne samt de sektorspecifikke regler for fastsættelse af takster i lufthavne, herunder blandt andet groundhandling bekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 933 af 9. december 1997), Kommissionens forordning om lufttrafiktjenester (forordning nr. 1794/2006 af 6. december 2006) og luftfartslovens § 72 om ligebehandling, hvorefter der ikke kan opkræves højere takster for de udenlandske end for de danske luftfartsselskaber, når disse opererer på lige vilkår.

...
”

3. Det fremgår af luftfartslovens § 52 a og bemærkningerne hertil, at kommunale fællesskaber kan drive lufthavne på forretningsmæssige vilkår.

Som det fremgår af de ovenfor citerede lovbemærkninger, var hjemmelsgrundlaget for kommunale lufthavnsaktiviteter på det tidspunkt, hvor fødselsdagsreceptionen fandt sted, (den 18. marts 2010) almindelige kommunale grundsætninger om kommunernes opgavevaretagelse, de såkaldte kommunalfuldmagtsregler.

Det var således kommunalfuldmagtsreglerne om erhvervsmæssig infrastruktur, som på dette tidspunkt udgjorde hjemmelsgrundlaget for kommunalt ejerskab og drift af lufthavne. For det nærmere indhold heraf for så vidt angår en kommunal lufthavns ejerskab og drift henvises til det ovenfor i lovbemærkningerne anførte.

Som ligeledes anført i lovbemærkningerne var – og er - en kommunal lufthavn endvidere forpligtet til at overholde konkurrenceretlige regler.

Disse forhold begrundes efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse, at en kommunal lufthavn på tidspunktet for receptionens afholdelse i et vist omfang kunne varetage opgaver med det formål at fremme lufthavnens brug på et konkurrenceudsat marked.

Hertil kommer, at det efter kommunalfuldmagtsregler anses for at være en kommunal opgave at informere såvel om en kommunes eksistens som kommunens aktiviteter. Det anførte gælder også kommunale fællesskaber.

4. Vederlæggelse af kommunale politikere, herunder som medlemmer af bestyrelsen for et kommunalt fællesskab, er udtømmende reguleret i § 16, stk. 1, 3-6, og stk. 8-12, § 16 a og § 34 i lov om kommunernes styrelse, dog således at disse bestemmelser kan være suppleret af regler om vederlag i vedtægterne for det kommunale fællesskab.

Det forhold, at vederlagsreglerne indeholder en udtømmende regulering af kommunale og regionale politikeres vederlæggelse, indebærer, at det ikke er lovligt at vederlægge disse politikere på anden måde, end hvad der følger af vederlagsreglerne. Det vil således være ulovligt at afholde arrangementer med det formål at honorere disse politikere. Vederlagsreglerne afskærer derimod ikke kommunale politikere fra at deltage i et arrangement, der ikke har til formål at honorere politikerne, men har til formål at varetage en kommunal interesse, f.eks. et repræsentationsarrangement.

Der henvises til Hans B. Thomsen m.fl., Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 2010, side 156.

5. Afgørende for, om et kommunalt fællesskab lovligt kan afholde udgifter til et arrangement som det i sagen omhandlede, er således, hvorvidt der foreligger en kommunal interesse heri.

Økonomi- og Indenrigsministeriet lægger efter det af lufthavnsbestyrelsen oplyste til grund, at arrangementet var begrundet dels i et ønske om at reklamere for lufthavnen, dels at anerkende bestyrelsesformandens indsats.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har ikke tidligere taget stilling til, hvorvidt der kan foreligge en kommunal interesse i at afholde udgifter til et arrangement, som det i sagen omhandlede. Der ses endvidere ikke at være taget stilling til spørgsmålet i den kommunalretlige litteratur.

Økonomi- og Indenrigsministeriet finder, at der må tilkomme det kommunale fællesskab et vist skøn i vurderingen af, hvorvidt der foreligger en interesse for det kommunale fællesskab i afholdelsen af udgifter til sådanne arrangementer. Endvidere må rammerne for en sådan skønsmæssig vurdering efter omstændighederne være vide. Det må således bero på en konkret vurdering af det pågældende arrangement, hvorvidt det kommunale fællesskab har handlet inden for rammerne af det lovlige skøn.

Det er i den forbindelse en betingelse, at prisen for et givet arrangement ikke er i strid med grundsætningen om økonomisk forsvarlighed.

6. Som anført ovenfor skulle Aalborg Lufthavn varetage lufthavnsdriften på et konkurrenceudsat marked. Dette indebærer efter ministeriets opfattelse, at lufthavnen har haft en lovlig interesse i at reklamere for lufthavnen i forhold til erhvervslivet, brugere, andre offentlige myndigheder mv.

Det forhold, at reklameringen fandt sted i form af en reception i forhold til de ovenfor nævnte deltagere, ligger efter ministeriets opfattelse inden for rammerne af det skøn, som tilkommer det kommunale fællesskab.

Det kommunale fællesskab har oplyst, at arrangementet også havde til formål at vise påskønnelse af formanden i anledning af dennes 60 års fødselsdag. Ministeriet skal i den forbindelse bemærke, at der ikke er hjemmel i kommunalfuldmagtsreglerne til at varetage opgaver med det formål at begunstige enkeltpersoner.

Ministeriet må lægge til grund, at lufthavnsvirksomhed foregår på et konkurrenceudsat marked, og at det i det private erhvervsliv er almindeligt at festligeholde ledende medarbejders runde fødselsdage blandt andet som anledning til at gøre opmærksom på virksomheden. På den baggrund og idet der som nævnt tilkommer det kommunale fællesskab et vidt skøn vedrørende de interesser, der kan begrunde afholdelse af udgifter til repræsentative arrangementer, finder ministeriet ikke tilstrækkeligt grundlag for at antage, at det var ulovligt, at arrangementet også var begrundet i et ønske om at festligeholde bestyrelsesformandens fødselsdag. Af samme grund finder ministeriet, at det ikke var ulovligt, at der i den forbindelse også blev afholdt udgifter til deltagelse af en mindre skare af formandens familie og venner.

Sammenfattende finder Økonomi- og Indenrigsministeriet ikke grundlag for at antage, at det ville være ulovligt at afholde udgifter til i det i sagen omhandlede arrangement.

7. Ved vurderingen af lovligheden af et arrangement, som det i sagen omhandlede, skal tillige indgå en vurdering af, om det kommunale fællesskab har handlet økonomisk forsvarligt. Kommunale fællesskaber kan efter omstændighederne have ganske vide rammer for anvendelsen af det kommunale fællesskabs midler med henblik på at informere om og reklamere for det kommunale fællesskabs opgavevaretagelse, og til repræsentationsformål i den forbindelse, men eksorbitante udgifter hertil vil som udgangspunkt være i strid med grundsætningen om økonomisk forsvarlighed.

Spørgsmålet er således, om et arrangement, som det i sagen foreliggende, har en sådan karakter eller et sådant omfang, at arrangementet kan anses for at være i strid med grundsætningen om økonomisk forsvarlighed.

Afgørelsen af, hvad der er økonomisk forsvarligt, vil ofte bero på et skøn. Dette skøn kan være meget vanskeligt at foretage. Der må derfor tilkomme det kommunale fællesskab en vis margin, og efter omstændighederne kan rammerne være ganske vide.

Det er i den forbindelse en betingelse, at der ikke afholdes udgifter til foranstaltninger, der går videre, end det kommunale fællesskabs formål tilsiger, herunder at der er et rimeligt forhold mellem udgiften og formålet.

Det fremgår af sagen, at der blev afholdt udgifter på 97.964,50 kr. til mad og drikke til arrangementet ud fra et skønnet antal gæster på 500, dvs. en kuvertpris på ca. 195 kr.

Økonomi- og Indenrigsministeriet finder, at dette beløb ligger inden for rammerne af det skøn, der som ovenfor nævnt tilkommer det kommunale fællesskab.

8. Det følger af ovenstående, at ministeriet ikke har grundlag for at tilsidesætte statsforvaltningens retsopfattelse.

9. Det bemærkes, at hjemmelsgrundlaget for kommunale fællesskaber ejerskab og drift af lufthavne fra og med den 1. juli 2011 er luftfartslovens § 52a.

Ministeriet har samtidig hermed sendt kopi af udtalelsen til Statsforvaltningen Nordjylland, Aalborg Lufthavn a.m.b.a og Folketingets Ombudsmand.

De indsendte bilag vedlægges.

Ministeriet beklager den sene besvarelse af din henvendelse.

Med venlig hilsen

Christian Vigh